

Oponentský posudek bakalářské práce Lukáše Tomáška *Časopis Vlajka: Metody, prostředky a cíle*

Ve své bakalářské práci *Časopis Vlajka: Metody, prostředky a cíle* si kolega Lukáš Tomášek vybral nelehký, ale navýsost důležitý úkol. Prolistovat časopisem *Vlajka*, tribuny stejnojmenného hnutí, který vycházel v letech 1928–1942 a v české kultuře let prvo- a druhorepublikových a v době protektorátní sehrával pozoruhodnou roli. *Vlajka* byla zprvu tribunou politických konzervativců, v poli tradicionalisticky založených periodik zaujímala v tomto pohledu nepřehlédnutelné místo; posléze – v konfrontaci s nacionálněsocialistickou ideologií – se její charakter a kulturně-politické cíle zčásti proměnily, rétorika se vyostřovala, stejně jako se logicky vyhranila většinová společenská reflexe tohoto časopisu, považovaného za jednu z klíčových tribun domácích kolaborantských uskupení v době německé okupace.

Dobově příznačné proměny tohoto periodika, stejně jako povaha jeho záběru, činí *Vlajku* jako tiskový orgán stejnojmenného hnutí skutečně hodným pozornosti. Je však velice důležité, z jakého tematického a odborného úhlu pohledu se zkoumanému časopisu ona pozornost věnuje. *Vlajka* poskytuje jedinečný materiál politologovi, historikovi politických či sociálních dějin, kulturnímu či literárnímu historikovi, někdy rovněž psychologovi..., zkrátka stran, z jejichž perspektivy lze časopisem listovat, je mnoho. A zde jsem u kritického momentu celé práce. Autor, jehož záměr zabývat se *Vlajkou* znovu kvitují, tuto klíčovou rozvahu zjevně neprovedl, a tedy nebyl schopen si definovat zřetelný problém – konkrétní téma, které by bylo tváří v tvář mnohostrannému charakteru zkoumaného materiálu nezbytným těžištěm a pomohlo mu definovat výchozí otázku, která nemůže chybět – tedy co chci na předloženém materiálu zkoumat, jaké problémy mě z konkrétních důvodů zajímají, a jakou cestu si k jejich (byť samozřejmě vždy jen částečnému) zodpovězení volím.

Právě pro absenci tohoto výchozího zásadního kroku se předložená práce ve své metodologické podstatě zcela rozpadá. Je spíše výsledkem snahy nahrubo popsat časopis, který autora z určitých (bohužel) nespecifikovaných důvodů zaujal. V úvodních pasážích se pokouší značně povrchně opsat ideová východiska hnutí a jeho časopisu, poté se – opět nespecifikovaně – zabývá tématy spíše náboženské a sociálně-politické provenience, poté se přenesl k beletrii publikované v časopise... I autorovi, jak vyplývá z úvodních a závěrečných pasáží, bylo zřejmé, že tento spíše nahodilý výběr jinak kardinálních témat nemůže vypovědět nic podstatného

o založení a rozvíjení časopisu. Navíc se tu dotýká skutečně hlubokého a odbornou literaturou již hojně zmapovaného problému; z odborné literatury si navíc vybírá jen některé a ještě spíše nahodilé tituly, které v důsledku spíše resumuje.

Výsledkem je tedy v podstatě velmi roztěkaný a zjednodušený profil časopisu; přitom cest, které by vedly – byť v rovině bakalářské práce, jejíž limity pochopitelně respektujeme – k uspokojivým výsledkům, je celá řada. Už jen třeba téma již zmíněné beletrie tištěné v časopise – téma, které by nejen odpovídalo založení pracoviště, na kterém je práce hájena, ale které by skutečně mohlo být oním ideálním svorníkem, jenž by, v rámci jasně specifikovaného odborného východiska – umožňovalo postihnout proměny časopisu, měnící se pole přispěvatelů, důraz v tom či onom tematickém hledisku apod. Vedlo by rovněž k specializaci a preciznější práci s okruhem sekundární literatury, které v předložené podobě práce padají pod stůl, a tím ochuzují výpovědní hodnotu celé práce.

Z výše uvedených důvodů tedy, bohužel, nemohu předloženou práci *Časopis Vlajka: Metody, prostředky a cíle* doporučit k obhajobě.

Praha 28. 8. 2019

doc. PhDr. Jan Wiendl, Ph.D.